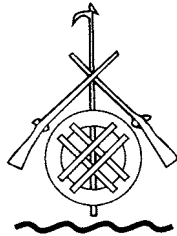


Flemming Holm - Peter Uldum

Hellebæk - Aalsgaard i billeder 1940 - 1960



HELLEBÆK - AALSGAARD EGNSHISTORISKE FORENING

Egnshistorisk beretning 46
2018

Hellebæk - Aalsgaard i billeder 1940 - 1960

Tekst: Flemming Holm, Peter Uldum

Billedredaktion: Flemming Holm, Peter Uldum

Layout: Peter Uldum

Tryk: Eimepar A/S ”Nature by Hand”, Helsingør

Omslagsfoto: Nedgangen til Langebro juni 1950, Jens Uldum

ISBN: 978-87-87500-31-9

Hellebæk-Aalsgaard Egnshistoriske Forening

Egnshistoriske beretninger nr. 46

www.hamermollen.dk

Indholdsfortegnelse

Forord	side	4
Egnshistorie	side	5
Ålsgårde	side	11
Langebros	side	32
Hellebækgård	side	51
Hellebæk	side	61
Skoven	side	78
Stranden	side	104
Skolen	side	117

Forord

Denne egnhistoriske beretning er tænkt som en erindringsbog. Der er stadig mange, der husker den tid, bogen omhandler. Og så er det også en erindring om tre lokalhistorisk engagerede personer, som havde fotografering som hobby. Efter billedteksterne er fotografen angivet med initialer: HR (Henrik Riff), JU (Jens Uldum) og SE (Svend Engelbrechtsen) og sidst billedets årstal.



Henrik Riff (1904-1985) var født i Ålsgårde, Ndr. Strandvej 140, hvor han boede til sin død. Efter skoletiden blev han uddannet som karetmager. Ved siden af dyrkede han mange interesser, han fordybede sig i matematik, astronomi og historie. Børn og unge mennesker kom til ham for at få hjælp til især matematiske problemer. Han var særdeles aktiv i Hellebæk-Aalsgaard Egnshistoriske Forening, hvortil han skrev årbogen 1981: "Om Bjergelaget i Aalsgaard og en hel del andet". Desuden skrev han flere lokalhistoriske artikler til forskellige publikationer.

JU 1953



Jens Uldum (1910 – 2006) kom som ung lærer til Hellebæk Skole i 1944. Han tog meget hurtigt kontakt til de lokalhistorisk interesserede, og blev således en af Hellebæk-Aalsgaard Egnshistoriske Forenings grundlæggere. Interessen for fotografering havde han haft siden sin tidligste ungdom. Med Svend Engelbrechtsen havde han en venskabelig kappestrid om at tage de bedste fotoer.

SE 1952



Svend Engelbrechtsen (1923-1995) blev født i Hillerød. Hans slægt havde gennem flere hundrede år været fiskere i Ålsgårde. Efter sin skoletid blev Svend uddannet som bygningsmaler. Han interesserede sig allerede i drengesårene for fotografering, en interesse som varede livet ud. Svends store samling af fotoer, dias og negativer findes nu i Hellebæk-Aalsgaard Lokalhistoriske Arkiv. Da Hellebæk-Aalsgaard Lokalhistoriske Forening i 1962 blev dannet, kom Svend i bestyrelsen fra starten, og han sad der til sin død.

JU 1952

Egnshistorie



I sommeren 1952 ville det selvbestaltede Lokalhistoriske Udvalg præsentere sig med en udstilling i Hellebæk Skoles gymnastiksal af de genstande og billeder, man allerede havde fået samlet. Billedet viser den del af udstillingen, der beskrev fiskerlivet. JU 1952



Udstillingen skulle også præsentere Kronborg Geværfabrik. Til dette formål lånte man en samling geværer og blankvåben fra Tøjhusmuseet. Disse udlån består stadig og udgør det meste af våbensamlingen på Hammermøllen. JU 1952



Det næste projekt man kastede sig over, var udgravningen af det tilsandede fiskerleje Ræveleje i Hornbæk Plantage. Der blev givet tilladelse fra Nationalmuseet til at udgrave en hustomt. Denne blev i 1987-88 genudgravet og videnskabeligt dokumenteret af Nationalmuseet og Gilleleje Museum. JU 1953



Restaureringen af Proberhuset blev muliggjort ved en kombination af Kronborg Skovdistrikts velvilje og en donation af dansk-amerikaneren Carl Hedblom, født i Hellebæk. Huset blev efter geværfabrikens nedlæggelse anvendt til opbevaring af kalk, senest af muremester Oscar Amelung. Her er han og sønnen Mogens i gang med opmuring af skorstenen. JU 1955



Det færdigrestaurerede Proberhus blev indviet i august 1955. Poul Otto Hildinge holder tale for en indbudt forsamling. JU 1955



Den lokale radiomand Piet v. Deurs fandt interesse for det historiske projekt, man var i gang med i Hellebæk, så han arrangerede en radioudsendelse fra Proberhuset med interview af Poul Otto Hildinge og Jens Uldum. Det er Statsradiofoniens OB-vogn foran Proberhuset. JU 1955

Ålgårde



Straks d. 5. maj 1945 om morgenen etablerede de lokale modstandsfolk vejspærring med kontrolpost ved Langebro. JU 1945



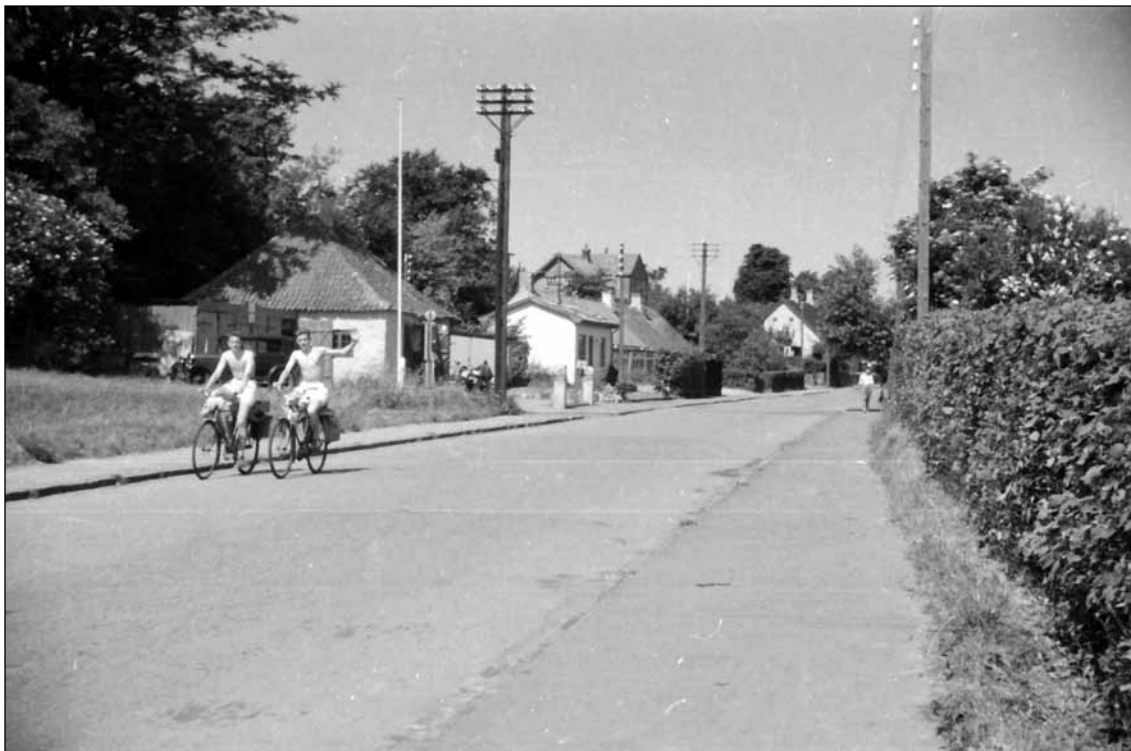
Kik op til Hellebæk Kirke fra smøgen mellem Riffs huse, Ndr. Strandvej 138-140. HR 1945



I årene lige efter krigen bar bilparken tydeligt præg af, at alt var førkrigsmodeller. Her ses trafik på en dejlig sommerdag på Strandvejen ved Majorgården. JU 1947



Udsigt ned over Strandvejen fra Hellebæk Skole. Husene er Ndr. Strandvej 143, 120 og 122.
I gavlen af nr. 120 boede skræddermester, fhv. sognerådsformand H. Sandel, som ses på billedet.
På skiltet over døren står: SPAREKASSEN. Sparekassen for Helsingør og Omegn havde kontor i lokalerne til højre for døren indtil 1952. JU 1948



Ndr. Strandvej 131, Hellebæk Smedje. Ved smedjen var der benzintank, derefter lå en el-forretning, som el. installatør P. G. Selander byggede i 1943, senere overtaget af el. installatør Svend Gunnar Lund Poulsen. Efter el-forretningen lå Majorgårdens vaskeri og garager, efterfulgt af Lerhuset. Oppe på skrænten ligger Hellebæk Skole. Det sidste hus er Ndr. Strandvej 141. JU 1950.



Overfor Krogebakkes udmunding i Strandvejen lå Bakkemandens Gård. Oprindelig var den tre-længet. Længen tættest på Strandvejen blev revet ned ved vejudvidelsen i 1934, og resten blev revet ned i 1964. SE 1950



Malerhytten, Ndr. Strandvej 151, set fra skrænten bagved. Hyggeligt ser det ud med terrasse og lysthus. Til venstre bag gavlen skimtes fiskeforretningen Eggerts Fiskehalle, som lå på den anden side af Strandvejen. HR 1950



Høsten er i gang på Teglværksgårdens mark mellem Hellebæk Skole og Hellebæk Kirke. Til venstre i billedet skjuler Riffens Rende sig i bevoksningen. Det er vist første gang, man ser en mejetærsker i arbejde i Ålsgårde. JU 1951



Udsigt mod nord fra Hellebæk
Skoles bygning 1. I forgrunden
ses udhuset bag Villa Inger,
Ndr. Strandvej 145, og bagved
nr. 147 og 149. JU 1952



Fisker Johannes Larsen, en af Ålsgårdes sidste erhvervsfolkere, er ved at ordne garn på stejlepladsen bag Hellebæk Kirke. I baggrunden ses Hellebæk Skole. JU 1953



Folk har taget opstilling langs Strandvejen ved Majorgården for at se den kongelige kortegekørsel i anledning af kronprins Akihito af Japans officielle besøg. JU 1953



Den nye sparekasse blev indviet i efteråret 1952 på Ndr. Strandvej 150. Den blev opført på den grund, hvor det nedbrændte Aalsgaard Badehotel tidligere lå. JU 1954



Teglværksgården på Krogebakke. Forrest ses laden og udhuse. Til højre ligger beboelsen med to lejligheder og stald i gavlen. I baggrunden Hostrup-Schultz' Lille Odinhøj, hvor Edda Foss boede indtil sin død i 1955. SE 1954



Nedkørslen fra kirken til Strandvejen, huset midt i billedet er Ndr. Strandvej 165. Der er is på Sundet. JU 1955



Den nye etageejendom Lille Odinshøj er under opførelse. Den gamle villa i haven ses mellem birketræerne. SE 1954



Riffs have med lokum og lysthus. Bag disse Linds Hus, Ndr. Strandvej 142, nu erstattet af et moderne hus. SE 1955



På hjørnet af Riffs Vej og
Strandvejen ligger Ndr.
Strandvej 165. SE 1955



Fodboldbanen ved Krogebakke. I baggrunden ligger det oprindelige maskinhus til Aalgaard Teglværk, Krogebakke 9. I dag ligger kulturhuset Bølgen og tankstationen på stedet. SE 1965



Det gamle sprøjtehus på Krogebakke med den håndbetjente brandsprøjte måtte lade livet ved Teglværksgårdens udstykning. Skåningevej er ved at blive etableret. HR 1959



På hjørnet af Krogebakke og Strandvejen lå et gammelt fiskerhus, Havbrus, Ndr. Strandvej 171. Nedrevet ved Krogebakkes udvidelse i 1967. SE 1960



De første bebyggelser på Skåningevej og Riffsvej er færdige. HR 1960

Langebros



Jens Ellekilde, Marius Jensen og Henrik Riff i samtale ved nedgangen til Langebro. SE 1939



Søspejdernes 5 års jubilæum med opstilling foran søspejderstationen. Kajakkerne er lagt til parade.
HR 1942



Søspejderne klar til tur med afgang fra Hauchs Hus, Ndr. Strandvej 150. I baggrunden Aalsgaard Badehotel, som brændte ved en påsat brand i 1944. HR 1942



Der luges og gøres i orden omkring søspejderstationen. HR 1942



En sommerformiddag ved Langebro. JU 1945



Vinterens is var hård ved brohovedet mod vest. JU 1947



Svømmeundervisning ved Langebro. JU 1948



Efterårsstorm. JU 1948



Fisker Johannes Larsen og hans søn Edvin gør klar til at sejle ud for at sætte garn. JU 1949



Midsommer idyl. Svømmeundervisningen er i gang ved 1. platform. JU 1950



Ved broen ligger Marius Jensens båd Muggi og søspejdernes Ålborgjoller. Ved den venstre nedgang fra Strandvejen ses det første ishus, som tidligere havde været Pichards Fiskehus. JU 1950



Marius Jensen i Muggi. En dag med havblik. SE 1950



Ved bromødet d. 30. juni 1953
blæser Henrik Riff til samling
på det gamle oldermanshorn.
JU 1953.



Brødrene Warnov og Preben Carlsen havde store planer for udbygning af Langebro, her præsenteret med en model. Visionerne blev aldrig realiseret. JU 1953



Isvinter. JU 1954



Lysthus ved nedgangen til Langebro, i baggrunden Carlsens Hus (Middelboe), Hauchs Hus og søspejderstationen. SE 1955



Brolauget anskaffede stenfiskerflåden Tor, som blev brugt til at fiske de sten, der blev lagt i det nye brohoved. Her fiskes sten fra den gamle Vestre Landing. HR 1955



Det nye brohoved mod øst under opførelse. SE 1955



Joller fortøjet til broen, forrest ses lidt af stenfiskerflåden. Til venstre ses 1. etape af brohuset. Ishuset er nu flyttet til den vestlige nedgang. HR 1955

Hellebækgård



Hellebækgård blev beboet af greve Werner Schimmelmann indtil 1941. Efter krigen blev Hellebækgård anvendt til flygtningelejr. SE 1938



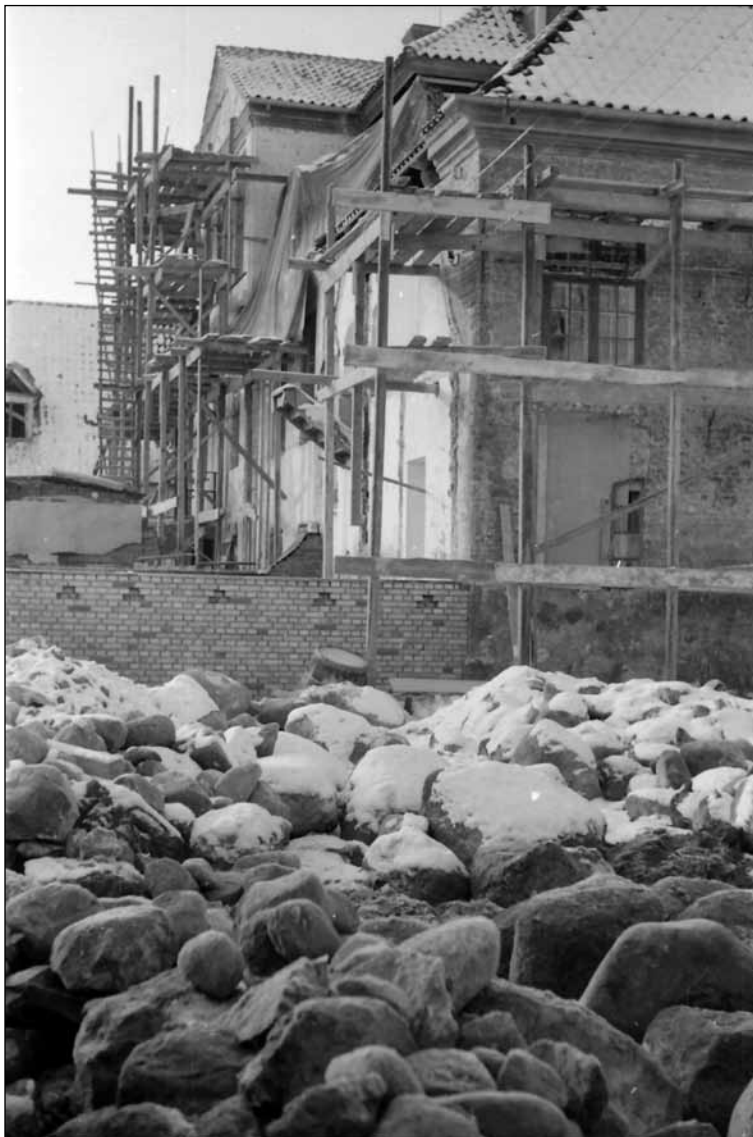
Administratoren for Hellebæk Gods anvendte sydfløjen til sommerbolig. SE 1938



Palæet set fra vest. Der er stadig blankt vand i Bagdammen. JU 1948



Da den sidste grevelige beboer, greve Ernst Schimmelmann, forlod Hellebækgård i 1945, tog forfaldet fart. Hellebækgård set fra Strandvejen. SE 1949



Da det blev besluttet, at Det kgl. Opfostringshus skulle flytte til Hellebækgård, påbegyndtes en større ombygning og renovering. JU 1952



For at byde Skorperne velkommen arrangerede byen et storstilet optog. Optoget var inspireret af bøssemagernes gamle pinseoptog, derfor var der både "majgreve" og "bøssemagere" i optoget. I baggrunden Hellebæk Bageri. SE 1953



Ved indvielsen af Det kgl. Opfostringshus var kongeparret æresgæster. SE 1953



Hellebækgård på indvielsesdagen set fra Hellebæk Dam (Fordammen, Bagerdammen). JU 1953



Ved 10-året for Danmarks befrielse var der levende lys i alle vinduer på Hellebækgård. JU 1955



I forhold til 1948 er Bagdammen tilgroet, og skoven er ved at lukke for udsigten. JU 1960

Hellebæk



Grænsen mellem Ålgårde og Hellebæk ligger ved Det Lave Hus, Ndr. Strandvej 112-116, egentlig tre sammenbyggede huse. JU 1955



Kongens Mølle eller Lageret, som huset også blev kaldt, da det fungerede som lager for Hellebæk Klædefabrik. Her lå den første vandmølle i Hellebæk, bygget i 1576. Billedet er taget fra Hellebæk Brugsforening, Ndr. Strandvej 100. JU 1948



Hellebæk Badehotel i sine velmagtsdage, oprindeligt var det en del af Hellebæk Kro. Nu er her ejerlejligheder med adressen Ndr. Strandvej 123A-E. JU 1950



Husene i Bøssemagergade set fra bagsiden, dvs. fra Hellebæk Dam (Fordammen, Bagerdammen).
JU 1952



Byggeri ved Bøssemagergade 20. I dag ligger her et dobbelthus fra 1958. Overfor ses Probermesterboligen eller Lægeboligen, Caroline Mathildes Vej 2. Foran huset holder Dr. Teisens Citroën. Den høje skorsten er Hellebæk Klædefabriks. JU 1955



Udhuse bag Mesterboligerne, Bøssebogsgade 32. SE 1951



Have bag Skæftergården, Bøssebogergade 50. JU 1954



Haverne mellem Bøssemagergade og Mælkedammen, som tilhører beboerne i Skæftergården.
SE 1950



Hellebæk Station, hvor der var postkontor, billetsalg og ventesal. Pakhuset i baggrunden var også i funktion. JU 1952



Administratorboligen, Bøssemagergade 60. Efter statens overtagelse af Hellebæk Gods i 1951 fik grevinde Elsa v. Baudissin lov til at blive boende i huset til sin død, derfor kaldes huset også Grevindens Hus. JU 1952



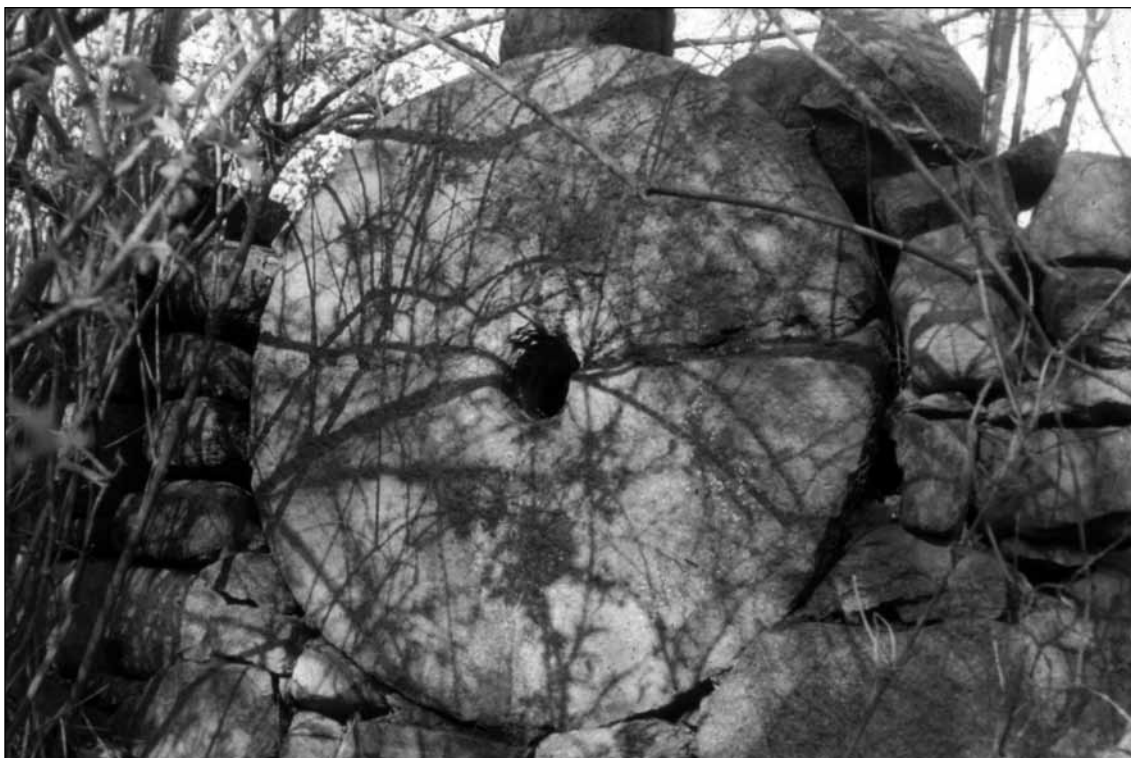
Stald og vognport på toppen af Trompeterbakken skråt overfor Administratorboligen. I sin tid benyttet af skomager Charles Gudmandsen, der boede i Slibemøllen, Bøssemagergade 23. Man kan stadig finde fundamentet inde i krattet. JU 1951



Det Grønne Hus, Bøssemagergade 68. JU 1952



Bøssemager Helbergs Hus eller 1735 Huset, Bøssemagergade 72. Dette er Hellebæks ældste og mest intakte arbejderbolig fra geværfabrikken tid. HR 1940



Ved Probermesterboligen, Caroline Mathildes Vej 2, sad der i mange år en slibesten i havegærdet. Slibestenene blev brugt til at slibe bøsseløb, bajonetter, ladestokke og blankvåben på Kronborg Geværfabrik. JU 1953



Værkstedbygningen til De Edssvornes Hus, Caroline Mathildes Vej 4. Renden fra Skrivedammen til klædefabrikken løber forbi huset. I dag er der bygget et lille rødstenshus hen over renden, her blev der tidligere foretaget vandbehandling af vandet, der blev brugt til vask og farvning af klædefabrikkens produkter. JU 1949



Villa Landlyst, Turbinevej 5. Her lå klædefabrikkens børnehave indtil børnehaven på Hammermøl-
levej blev bygget. I dag er her privat beboelse. JU 1950



Den flagsmykkede hovedindgang til Hellebæk Fabriker, som klædefabrikken rettelig hed, ved 75-års jubilæet. JU 1948

Skoven



Bondedammen. Over det spejlblanke vand ses Helbergs Hus, Bøssemagergade 72, ved dæmningen foran Turbinehuset. HR 1940



Uro på vandet i Bøgeholmsøen ved broen bag Gamle Anes Hus. HR 1940



Før udstykningen af Teglværksgårdens jorder blev markerne dyrket. Græsarealet ned til Skåningedammen blev brugt til hestefold. I dag går stien bag Erik Gudmandsvej forbi her. HR 1942



Skåningedammen med Hellebæk Skole i baggrunden. JU 1947



Forårsidyl ved Bondedammen. Jollen til højre med de høje stævne tilhørte Aage Utzon, der boede i Helbergs Hus, Bøssemagergade 72. JU 1949



Stendiget på Skåningeholtet (vestsiden af Skåningedam). I dag er diget så tilgroet og sammenstyrtet, at det dårligt er at finde. JU 1949



Gammel Skovhus, som også kaldes Timianhuset, Thomsens Hus eller Thygesens Hus. De to sidste navne refererer til de tidligere beboere: Fotografen Louise Thomsen (1823-1907) og kammersanger Thyge Thygesen (1901-1972). Vandet foran huset forsvandt ved afdræning, men drænrørene blev ødelagt i 1970'erne og en ny sø opstod, som senere fik navnet Pernillesø. JU 1950



Skåningedammen set fra Roevejen. På den ellebegrøede ø i dammen holdt Robert Christiansen bævere under og efter krigen. Hus og bure kan lige anes. JU 1950



Ved Fandens Mose lå resterne af den solide, hestetrukne vogn, som geværfabrikken anvendte til transport af slibesten. JU 1950



Skolestien mellem Hellebæk og Hellebæk Skole her lige ved skovbrynet. Skorpeskolens fodboldbane ligger i dag på marken midt i billedet. JU 1950



Løvspring ved Roevejen. JU 1951



Græssende kvier på Blegebakken. Arealet bag Hellebæk Smedje. JU 1951



Rævebakken har sikkert fået sit navn pga. den rævehule, man formodede var under bøgetræets rod. Trampestien går fra Skolestien til Bøssemagergade. JU 1953



På et tidspunkt blev der holdt pinsefest på Skåningeholtet. I den plane fordybning stod karrusellen.
JU 1952



Skomagerhus, Bøgeholmhus, Gamle Anes Hus, Mor Anes Hus, Fru Heibergs Hus, i dag bare Anes Hus og måske flere andre navne. Huset ved Bøgeholmsøen blev kendt gennem Johanne Louise Heibergs erindringer fra 1847, hvor hun under et ophold på Hellebæk Kro mødte Gamle Ane.
JU 1952



Hellebækken ved Slibemøllen, Bøssebogsgade 23. JU 1952



Stigbordet ved Skåningedammen, hvor vandet løber under Skolestien og videre ned i Bagdammen.
Renden er fra Frederik II's tid. SE 1950



Stigbordet ved Bøgeholmssøen, herfra ledes vandet til Bondedammen. JU 1952



Stigbordet ved Kobberdammen, herfra ledes vandet til Skriverdammen. Vandsystemet er fra Christian IV's tid. JU 1952



Den fredede eg ved Folden på Hellebæk Vang. Skærvebunkerne fortæller, at Egevej er ved at blive etableret. Her lå "Frem" Hellebæks første fodboldbane fra 1925 til 1937. Man kunne ikke se fra det ene mål til det andet. JU 1955



Skorpernes nyanlagte fodboldbane til højre for Roevejen. JU 1958



Grevindens bæk og bøg før skorpernes fodboldbane blev anlagt. JU 1956



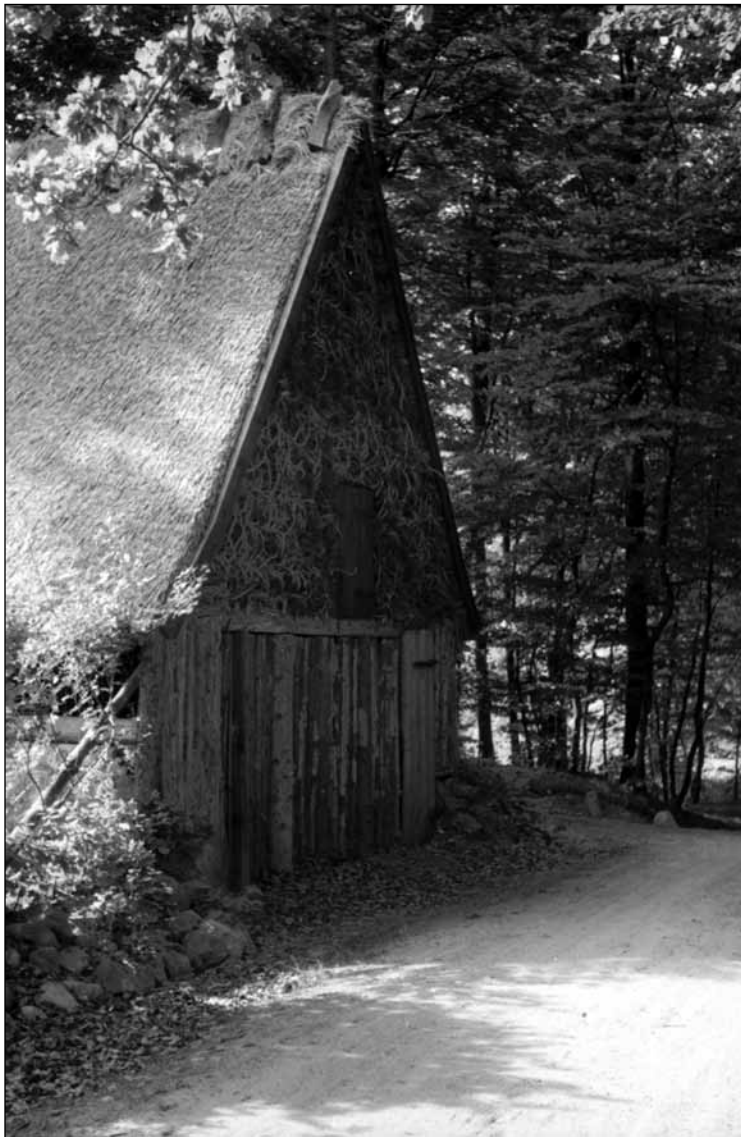
Børn i sneen på Blegebakken. JU 1954



Frit udsyn over Bondedammen til Turbinehuset, Slibemøllen, Kuskeboligen, Bosevangs Hus og Det Grønne Hus. JU 1957



Hammermøllen fungerede stadig som beboelse, et lysthus ses mellem træerne. JU 1958



Den nyrestaurerede lade ved
Gl. Skovhus. JU 1959

Stranden



Stranden nedenfor Det Lave Hus, Ndr. Strandvej 112-116. JU 1946



Julebæk Strand med udsigt til Kronborg og Helsingborg. JU 1946



Skolebroen på det åbne strandstykke foran Hellebækgård. I baggrunden Villa Carlo, Hellebæk Brugsforening, Hellebæk Badehotel og Hellebæk Klædefabriks skorsten. JU 1946



Stranden ved Langebro nedenfor Bakkemandens Gård, på skrænten Svedstrups Hus, (Fennebergs Hus), Ndr. Strandvej 144. I baggrunden ses røgen fra en damper. JU 1946



Skolebroen ødelagt af is. JU 1947



Stranden nedenfor Hellebæk Klædefabrik. Trappen fører op til det kommunale haveanlæg. JU 1948



Badeaktivitet ved Skolebroen. JU 1948



Lavvande ved Hellebæk. Den bagerste stenrække, der stikker op af vandet, er resterne af gevær-fabrikkenes udskibningsbro. JU 1948



Jollen Henrik er blevet bjerget op på glaciset under årets første efterårsstorm. JU 1948



Skolebørn på Skolebroen. JU 1949



Badeliv ved Skolestranden. Midt i billedet Majorgården og i baggrunden Hellebæk Kirke. JU 1950



Legepladsen ved Julebæk. Her var der restaurant med stor veranda, ishus og legeplads med gynger og vipper. JU 1950



Vegetationen breder sig, her bjørneklo på stranden overfor Skorpeskolen. JU 1952

Skolen



Hellebæk Skole i det sidste krigså. Kælderen blev brugt som beskyttelsesrum. Pladerne var til at dække for vinduerne. JU 1945



Klasselokale i bygning 1, hvor der var et klasselokale på hver side af gangen. Dette er det østlige.
JU 1946



Klokken har ringet, frikvarteret er slut, der opstilles klassevis i skolegården. Bagerst ses tørveskuret. JU 1946



Første klasse, første skoledag, første mandag i april. JU 1951



I skolekøkkenet med fru Due Larsen. JU 1948



Lærerne drikker eftermiddagskaffe i skolegården, fra venstre og rundt: Edith Mejlstrup, Thyra Madsen, Alex Willadsen, Svend Larsen, Bodil Due Larsen, Johannes Lerdrup Hansen, N.P. Larsen og Karen Willadsen. JU 1951



Alle skolens elever på løvsprings-
tur i skoven. JU 1951



Sjipning i skolegården. JU1951



Ved Hornbæk strand. Eleverne i Hellebæk Skole kom en gang om året til tandlæge Rasmussen i Hornbæk. Det gav lidt fritid, der kunne bruges til leg på stranden. JU 1953



Udvidelse af Hellebæk Skole med en ny fløj til bygning 3. JU 1954



Flaghejsning d. 5. maj 1955.
JU 1955